

Constitutio obitua regis doctoris
Johannes de Flandria
in anno 1510 de lapide
et proponitur ad mortuus roti
sumptuosa in eis bonis filiis,
decompositam de ri
obis per hanc
eritum
cato
rez

Leviardus de richis de luca artius cultor ad Magnificum Viro
Dominum Nicolaum Legrimam: Luez licensem: Ex quicunque curatibus ac
legi in Doctorem excellensissimum S. P. D.

Um nonnullas met Reverendissimi Preceptoris ac summi
theologi magistri Stefani flandrensis ordinis servarunt
Eques et doctor excellensissime: et doctas et pulcherrimas ba-
berez metaphysicales questiones. ex his veluti bi qui ex margaritis
ada māta seu smaragdum excerpunt: ipsius verbis probatissimam dis-
putationem elegi. Quam enire diebus elapsis in hoc Clarissimo doc-
torum gymanstro tueri et substantare contrarias oppiniōes. sedando ba-
ud paruo cum labore conatus sum. nunc vero tu, ppter scientia dog-
mata i nitanum utilitatem: cum autem ne dicta a me et responsones e-
legint in disputatione illa ab alio quam a Rēdissimo Magistro
Stefano auctore recognoscantur. Illam exaudi formis curare instar ut
et tibi quicquid laboris in ea suscepere non ex alio quam ex merito
dedicare. neque enim allus est cui tantum debet: quem tantum amez
ac tantum faciam: virum sanie clarissimum. de patris qz bencme etissimus
quam tua singulari virtute illustras: sapientia uirtus ac rebus iuri-
do iuriu foris opti ne gestis exornas. pro qua nullam sumpsiisti le-
gionem (sumpsiisti autem varias peneqz innumerabil es) quin ora-
tor: nullas conestim reversus fueris exorator: acco doctrinam et ciu-
dationem tuam quae quanta sit: veler hoc uno opere cognoset potest
qz l de vita castratii elegansissimo stilo et suassimo eloquio compo-
situm per hominam minus et ora volitat. Taceo quam semper omni-
bus totius italiae principibus dilectus fueris et charus: qui et in p-
sentia non per florentissimas excellensissimasqz mediolanet lucis duces
et de p- st intioribus honorabilioribusqz officiis fungeris: sed ne
lege non epistolii transcendam dabitur enim postor tuas emmoriandi lo-
ut et occasio fine n faciam: lege nūc frōte qua soles emnia Dispu-
tacionem nostrā qui noua legere semp affectas: et me tibi me cipitissi
mū dilig. Vale et bononia Idibus Aprilis Anno Mccccxxviii

CERJLUX utram ppria passio sit fals' distincta a suo su-
biecto p' p'rio et adeq'to: Arguit p'rio ad p'ri' affirmatiu' ex
q' scola beati thoma' et ex scola c'oi' quod sic i'git' p'sia valet au-
ctioritate t'oi' viri et lat'or' doct'or' ip'si' imitaci'.

DOSJLUX arguit auctoritate doctoris subtilis doct'or' q'z i'f m'
seq'uentiu': q' u'nt' t'oi' v'ni'p'ra: q' in speculabilit' int'iores p'le' e'
di f'nt'luxia illud p'rest'oi': q'nt' int'iores tanto p'sp'icatores: et ulud
declarat dominus egidius yronice libro secundo sententiarum

In ista: q' se procedam: primo. q'nt'ionis titulu' breviter declarato: Et e-
condo oppini'ōe tenet'ru' p'ri' affirmatiu' p' tracab'lo: Tercio qd' doct'or'
subtilis senserit' discutio: quarto. p'clu'sio'ns ponā p' q'nt' apparet' h'lo'
lo ad. q' quinto obiectio'nes contra eandem tollam.

Quatum ad primu' dico q' in hac questione non lognur d' passio'ib'
trascend'ētib' vel trascendentium: postendo q' ens habeat pprias pa-
ssio'nes et modos: neq' loquuntur de passionibus vel quasi passiemb'
de'': q' in illo non l'adit' realis distinc'io: s' in ipso deo est diuinariū
p'sonarū distinc'io: t'mmodo: est ergo s' s'c'us' qu'nt'io'nis: v'ni'z passio
limitata distinguatur r. aliter a suo subiecto.

QUA'ALUM AD SELVADUM Et opp'nt'io'ne beati thoma' et
signu' ipsu' q' ppria passio rei p'ducatio'nis sit real' r' disticta a suo
subiecto hec autē opp'ntio' p'bat p'ro'nes ipsoru': p'rio sic: Magis ei
stingue' causa et causatu' q'z p'duc'os: r' p'ductu' s'z d' necessitate p'duc'os
et productu' distinguuntur real' r' teste aug' stio' libro p'rio de trinitate
La. p'rio et in libro de immortalitate aie' circa mediū illu' p'bat i'g'f' c'ā r'
et i'nt'z subiectu' est causa sue pprie passionis et e' ext'nsio: i'g'f' disti-
gu'nt' ad inuicen' real' r': primus distorsus est nolus minor est manifesta
major p'cet q'nt'ia et c'at' nō p'cipiuntur se neq' in' identitate nume-
rali neq' personali produc'os autē et p'ductu' s'z at' cu' idēti'itate nume-
rali nē v' p'indu'mis: Secondo nē: Illa distinguu' real' r' de q'nt'
b'f'f'cal' duo d'ictoria realia: s'z subiecto, et sua ppria p'siene b'f'f'cal'
e' uno tradictoria realia: p'puta subiecti aut sub sterni i'g'f' distinguuntur r'
al'r' p'le'gantia bona et minor p'cet maior autē p'z ex p'rio p'ncipio quar-
metheristische posito: de quolibz' affirmatio et negatio et te' nullo abo' k'
r'nu': Tercio sic: Quocunq' sunt real' r' idē eno plurificato aliud plurif'cato:
s'z plurificato' p'f'li'os nō plurificato' subiecto i'g'f' nō sunt idē r' r': Qua-
to'f'c' potēt'le aie' r' r' dist'gnu'nt' ab' aia: i'g'f' et passio'nes subiecto a su-
biecto: aut d' v'ni'ctia i' hoc malo p'z p' scoll' illa' Quito sc' Si subiectu' e' idē r' r'
s'z p'p'ia passio'ne i'g'f' nō e' d'mbil' de p'prio subiecto p'f'li'p'

babitur et p̄sequens est falsum s̄git et aliis: confessio nō deducit s̄c
oē q̄ est de altero demonstrabile s̄a demonstratōe q̄q ad h̄c m̄diū
inter subiectū et ipsum t̄z in essendo quā incognoscido s̄z p̄prie pos
s̄lo est huiusmodi igitur s̄z nihil est causa sue p̄prie entitatis ut in primo
arg. positiū: sexto sic Magis distinguitur iherēs ab illo cui iherē q̄ s̄
est informās a re iherēta q̄ ad minus suā eiusdē ḡatis r̄ductiōne s̄z
iherēs distinguitur realitē ab ipso iherēta q̄g, et iherē ab illo cui
in herē mō passiōes in herē suis subiectū alii cōst̄o q̄ren̄s. q̄q gd
cū ipsa nō querit aliud nisi in herētā, et cūz ēt̄ vā septimo. ergo sic
sic. Illud quod dicitur aut emanat aut pullulat ab aliis q̄ est realiter di
stinctum ab illo sed propria passiō fluit emanat pullulat ap̄ceptiō suo
subiecto igitur realiter distinguitur ab illo minor ē nota etiā sc̄issim̄: maior p̄z
q̄ nō oīa talia dicuntur ēt̄ note distinctiōis realis etiā iherē vbi p̄ōim̄
emanationem diuinarum p̄sonarum et emanationem L̄ realitatē: oc
tāquō sic. Omne absolute predicamentale est realiter distinctum ab oī
relatione aut respectu predicamentali s̄z q̄t̄as ēt̄ entitas absolute p̄d̄
ca nō talis similitudo dissimilitudo eq̄litas et ineq̄litas. Lū nō s̄nt tra
sc̄. Lētes sunt relationes p̄dicamentales igitur realiter distinctū ab ipsa. Decio se
cūdē. Omne accidēs ē realiter distinctum a substantia oīs propria passiō est
occidens. Lū nō sit substantia igitur realiter distinctū ab ipsa. Decio se
cūdē. Inter illa inter q̄ cadit, relatio realis actualis et adie et distinctio realis
q̄r nō nihil refertur ad se ipsum realiter s̄z propria passiō realiter refe
ratur ad suū subiectum q̄r dependet ab illo igitur realiter distinguuntur
ab illo patet igitur ex his quod subiectū ei propria passiō distinguuntur
realiter et reponuntur in diversis predicamentis. Qm̄ passiones
videntur rep̄ōi in p̄dicamento qualitatōis in illa specie naturalis potē
tia v̄l' impotētia admittit substancialiū. v̄l ad minus nō sunt in eodē
oī. Iude. si essent ad hoc in eodē predicamento multe autē rationes pos
sent ad hoc q̄ris causa breuitatis dimittit q̄r virtualiter inclidatur in
istis ex quib⁹ sequuntur iste. Primo quod passiōes proprietas tēp
p̄re licet naturalium de predicamento substancialiē realiter distinguuntur et
substantia specifica. Secundo q̄ proprietas rerū p̄dicamentalium
de p̄dicamento quantitatōis realiter distinguuntur a quantitate. Tercio q̄
nō oīnis qualitas h̄c propriam passiōnē Quarto q̄ proprietas q̄ i
ta lū nō alteri proprias h̄cne proprietas realiter ab illis distinctas
Quinto q̄l proprietas et relationes nō sunt in alio genere quā relationis
Sexto q̄ potētia receptiva q̄r f̄ specifica iālī distinguuntur ab ipsa mā
Septimo q̄ potētia formalis aie agēdi autē partēdi realiter distinguuntur ab

*Opere actior. Ordine quod non est ipsa passio est in potest distingue
ris. Nono quod creatio passio creature sine dependencia eius reali-
ter distinguuntur ab ipsa creatura. Unde cu in deo nulla sit alia distin-
ctio nisi realis personarum et distinctio rationis nosterum si alia sunt
huiusmodi distinctiones si dantur proportiones aut passiones sibi secun-
dum rationes et non secundum res distinctiones.*

QUA N LUM AD T ERL J CUD U RL J CUL U M dico q
aliq dicas scoti videtur eis bare scientias predicere quam ei dicitur o sine sco
ci teneat opus suu et id est fal r et in modu distinguuntur formaliter autem na
tura res sine sine indeo sine in transcedentia. Alio sunt in red potestem
lit pceda lgr sic: impmis quotabolo loca ubi videatur tenere partem
affirmationis Secundo quotabolo loca et rebus adducam qre pte negari
ut teneat fuit. Tercio respodebo ad loca quotata p pte affirmativa
et ita finaliter teneo et tenebam q res negationis esse finaliter dicere sua
Ad pulm p primo sic scotus in plogo primi sententiar. q. prima o sub
secuo theologie in arg. an opposituz: arg. t. t. c. o. p. r. m. i. a. v. i. a. g. u. i. x
p posterioribus subjectu debet hinc partes principia et passiones deus autem
non be pres neque principia Lu si primu principiu: neque passiones
qz passio inest subjecto ita qz est extra essentia eius. nibil autem sic est in do
latur in respone len dicit cu acceptius passio est extra essentia subjectu
hec est vera ubi est realiter causa et subjecto s; induit nisi illud qz hi ro-
nes passionis no est causa et ro huius est ista: qz p edepitatem transire in es
scientiam quatuor ad scibilitatem. scilicet p ratione certe ac si esset realiter dis
tinguta ab essentia. hec o interiore sua videtur hic in natura qz in aliquo pas
sio est realiter causa et ita realiter distincta. alias no esset magis in creaturis
qz in diuinis si ubiqz est transire in idempitatem reale et ita no variet de
monstratio p veru causam in estendo et in berendo qz videtur expesse h. erit.
et comit. Secundo primo sententiar dist. pte. s. q. q. qui est ut
meorum intellierintur sit conservativa speciei in eligibilius cultore ac u in
telligendi in principio determinatis qonis dicitur. hic est una opinio q
supponit autem "i naturali pte v. cap vi. qz ipse sensus spes intelligi
biliu no haber esse manifestu in anima post accidentes consideratib; res pte. e
dedo hanc opone pte. arguit sic pte. in natura pte. est sine posteri in
natura nisi in priori natura necessitas sit. tu. posterioris vt est insubjec
to ru. ppter accidentis hec ibi. s; qz sene id est realiter est ipsius. Ad hunc
mis vnu esse sine aliquo quomodoqz hec. agitur segitur qz ppter pas
sio realiter distinguitur a suo proprio subjecto o interiore scoti:
Tertio in primo sententiar dist. pte. in materia de notitia gentia.

q. i. si pōed' do ad argūnta secunda opis ibi cū arguit secōdo pōet
cōp mā et efficiēs nō coincidit; dicit hū est de mā q. est i pura potētia
s. nō d' materia sīm qd q̄lscē subiectū rū accidentēs. necessitē ē enī aliquā
efficiēs et materia rū eiusdē: q̄ appz quia alias passio nō p̄
dicat q̄ p̄e a. mō d' suo subiecto qz si p̄dicat de eo Lū sit cā et' matē
alis sicut dāc materia iō accidētib' qz dat' in diffīltiōe et' ve aditū
s. et' illa elī p̄dicatio p̄e. igif et' necessaria sed q̄ ē sola cā naturalis
rū alioq' nō hēc necessitatē rū eius. ergo oppz p̄ter cālitatēs mate-
ria pōere in subiecto cālitatē efficiētē ad saluandā: et' efficiētē hēc ibi:
ecce hic exp̄se pōu subiectū cāz efficiētēs haec passiōis. et loquit̄ de
vera efficiētē qz vult ostēr q̄ idē rū eiusdē est in actu bināll et potē-
tia formalis Quarto p̄imo sātiap dist. i. in arg. 2 penultimā oppii
on: dicit res enī et rō nō faciū vnu p̄ se qz nec passio alioq' vnu re ex
na rei pōe facē vnu p̄ se cū subiecto ei' cui' ē efficiētē hēc vi-
cit passiōē effectum vnu re ex na rei mōefect' vld' ē distinguit rea-
lit̄ a fāa cā. Quinto in secōdo sātiap dist. iv. in rūfisiōne ad. q̄ iuxta
m̄ tē p̄p̄i p̄bādo q̄ forme elefant̄ oꝝ nō remaneat immixto neq' tū es-
se int̄essū ne i. rū esse re nū suē cōtractū dicit sic itē dēm substāti
aꝝ corporalē p̄sequit̄ quantitas que est p̄p̄ia passio substantie cor-
poreis s. forma elemēti quātancūq' remissa cū materia eōstituit sub-
stātiā cōpositas; igē ipsa p̄p̄ia quātatas sequuntur sicut passio propria
sed cādē passio p̄p̄ia nō ē pluriū subiectoꝝ; igēt̄ in vno subiecto nō
erūt plures quātatas Ecce fatetur exp̄esse sepius replicando quod
quātatas est passio substantie sed quātatas est realiter distincta ab
ipsa substātiā aliter non fieret tantūmodo trasubstantiatio in substā-
tia n̄ aut substātiā in substātiā sed substātiā cū quātata igitur pas-
sio est realiter disti. icca et' subiecto. Serto secōdo sentētiap dist.
i. q. vnu in responsione ad primū arg. ḡ ofredi. circa mediuꝝ cū dici-
tur nihil pōt esse simili in actu et in potētia rūdet scot' et dicit: v̄l pōt
dici quod si intelligatur potentia pro principio receptivo actus et ac-
tus pro forma qua agens agit tuni nihil aliud est dicere quod nihil
est receptiuꝝ n̄ quo d' habet ratione n̄ actus vel eminentiōis. sed hoc
patet esse falsum. de subiecto respectu p̄p̄ie passiōis vel alterius ac
cī de itis respectu cuius est receptiuꝝ hecibi ecce hic dicit quod su-
biecta n̄ formā recipit passiōē Septio loco et. q. v̄ supra in si-
ne responsiōis dicit. unde credo quod vnu itē ō subiectū continet
virtutēs suā propriā passiōē et tamē formaliter recipit eā: hec v̄l
de sentire p̄blosophus septio metaphysicaybi dicit quod ad hoc

q̄ genit̄ et qualis et qualens opp̄ per distinc̄e sue p̄cedere substat̄ia: q̄
ce ergo hic exp̄lē cōcūd̄ reale distinctionē ipsius substantiae a pro-
pria passione. Octavo ad idē lib. iiii. dist. i. q. 2 articulo primo partim
post p̄ncipiū q̄onis iuxta m̄t̄ suā dicit sc̄ oī potētia mere passio
ē potētia p̄dictiōis non met̄ bat̄iss. Subiectus aut̄ nō ē potētia p̄
dictiōis ad suspassionez. Igitur habeat aliam causalitatē rū eiusdem
a causalitate materie et non nisi efficientis. Igitur ecce hic ponit realē
distinctionē subiecta propria passione maxime quia int̄edū p̄ Lbo.
m̄ iiii instare q̄ subiectū possit esse inmediatū p̄ncipium sue opaciōis
q̄ negat̄ Lbo. mas et Egidius in secundo Sem̄inariap. Nonno quarto sen-
tentiō dist. i. q. i. art. 3. p̄ rū s̄lōne thome dicit si subiectū nō p̄t sepa-
rari a propria passione. Dic̄ est p̄p̄ aliquā necessitatē in subiecto rū pas-
siōis hec aut̄ necessitas r̄ducit ad aliquā cālitatē nō caue met̄ ielis q̄
illa ē dictionis ergo efficiētis et sic substātia erit cā inmedia la pas-
siōis n̄t̄ p̄cederet in infinitū dādo passionez n̄t̄ passiōem hic ibi
ecce exp̄lē p̄t̄ distinctionē realē intersubiectum et propriam pa-
ssionez de mente sua q̄ hoc medio arguit̄ thomam. Decimo ad idē
loco et supra dicit sic arguit̄ thomaz vnuab soluīz potest separari ab
altero l̄z aliasue potētiae sunt duo absolua ergo possit abinuic̄ se
parti respondeat q̄ inātoz est falsa et iāstātiaz vnuab p̄ subiectum pp̄: is
passio sunt duɔ absoluta et enī nō possit abinuic̄ separari p̄tra bāc r̄spō-
sionē arguit̄ sc̄. us qdqd p̄ se primo iest sup̄iori inest p̄ leculibet n̄-
fieri loz l̄z nō p̄t̄ q̄m p̄ se p̄xio inē ubit. tūc corporee iḡr̄ inē p̄ se
cuilibz substātia corporee iḡr̄ inest substātia pāis nō iḡr̄ mācbit sub-
stātia pāis sine q̄p̄ tale neq̄ poterit p̄ alioz potētiaz ab illo separari tā
trāsubstātiabitur c̄p̄tās pāis q̄ ē falsuz ecce hic arḡ sc̄. nō valzni
sp̄ inēdo fāle distinctionē subiecti et p̄p̄ passiōis q̄ est cōtra tho-
mā. Undecio libro: iiii. dist. xliii. q. 2. in fine p̄t̄ p̄p̄las passi-
ōes ēt̄ occidētia et negar potētias esse accidētia q̄ sunt idē ēt̄ h̄is suis
subiectis ergo subiectuz et sua propria passio distinguit̄ Dic̄ eo lo-
eo idē videtur p̄t̄ in q̄odibz d̄ ulibz capi de proprio. q. 3. et ita in
ml̄tio locis vnuab sc̄. et hoc exēp̄lo videtur velle p̄t̄c̄i d̄ta ad
versarios p̄xio q̄. Idē reiusdē sit i. sc̄. et potētia et ita voluntas p̄t̄
m̄duerit se ipaz et d̄terminare secōdo q̄ substātia possit ēt̄ inmediatum
p̄ncipiū sue opaciōis aut̄ actiōis et sic de aliis et ita videtur ēt̄ sua itē-
tio exp̄lē propriā passiōez distinguit̄ a subiecto maxie videtur ēt̄ buz et e
specificis q̄ditatibz substātiap. q̄ qd̄ eti d̄ alio et i. hoc ter̄ m̄et̄ur p̄. n̄
tus p̄. n̄us buz art. Quidauz au. ēt̄ s̄m̄ p̄nctuz buz. tertii articuli

probabilitatee anterioritate et exemplo partem negationis esse. **84**
 intentione sua ratione prius argumentat hoc medio
Onne prius nam ab solitu reali distinctum a posteriori non reali
 et ab soluta potest esse et existere sine suo posteriori. sed p. adversarius scotii
 alio subiectum estentitas realis absolute realiter existere possit igitur aliquo
 subiectum potest actualiter existere ne coexistetia sua proprie ppropriatio non
 sit. disparte est bonum et non est falsum et impossibile igitur aliquo possit utrum; non
 maior quod illa est uia maria in doctrina scoti ut per in multis locis igitur
 minor quod est ipsorum adversariorum. igitur est in intentione sua quod passio et habere
 non realiter sunt idem non disputamus. non quid vera est falsus in ista ma-
 teria sed quod de intentione est. secundo sic. Non magis distinguuntur passio
 et subiectum potest esse ab alio quam et ppropriates sunt et abso-
 lute distinctiones. sed potest esse sunt idem realiter cum alio ut per in secundo
 distinctione. et in quarto distinctione distinctione. sed et distinctione. **xviii.** igitur
 passio et subiectum sunt idem realiter cum suis subiectis et ita ex intentione sua
 passio identificatur realiter suo subiecto. Certe arguitur ad idem
Onnes respectus fundamentalis seu aptitudinae sunt idem realiter su-
 to fidei mentis et subiectis. sed multe passiones sunt respectu fundamentalis
 seu aptitudinis finales igitur multe passiones sunt idem realiter suis subiectis
 et maior per nos sunt de doctrina scotiana. non tamen propositio-
 nes nisi ex doctrina scoti. **Quarto** sic. Quandoconque est traditio
 quod aliqua ratio non possint separari et separari existere et permaneri necesse
 est illa esse realiter idem sed subiectum et sua propria passio sunt huius
 modi ergo sunt idem realiter quanto sic. Omnis enim totalis libera voluntatis
 presupponens nec regitur ad hoc ut causet inquietus quo effectus realiter
 distinctiones et ordines non ordinatos potest absolute primi producere non in quiete
 et secundum in primis propriis in causa ignis per se scoti et **tertium** subiectum potest
 servire de secunda scotis ad recordationem peccatorum non condonari quiete aut re-
 pentia nisi de turpi peccato per eum potest occurrit ad dilectionem omnis persona
 non potest occurrit ad dilectiones neque modo subiectum et propria pes-
 sio sunt huiusmodi igitur potest pproprietate subiectus non praedicto ipsam pes-
 sione non sequentur inconveniens quia demonstratio esset con-
 tingentia igitur. **Sexto** sic. Illa quod eadem generatio generatur et ea
 de corruptione corruptum videtur esse idem realiter sed subiectum et
 propria passio eadem generatur eademque corruptione corruptum
 videtur et igitur sunt idem realiter. **Septimo** sic. Quicunque potest uico existere
 existit sicut enim et idem realiter. sed subiectum prima spes spississima cui sua pes-
 sione in causa existentia et uico realitate realitantur igitur sequitur quod sunt

quatuor et tamen realiter. Multe rationes esse adducerentur sed
sufficit ex istis intelligere mentem scotii in hac materia
Ende intentio probatur auctoritate sua primo sententiarum
distinctione tertia q. de Anima vitate unde dicit sic. si enim pas-
sio esset res aliqua absolute a subiecto posset sine contradic-
tione separari a subiecto et experius non haberer cognitiones
quia ita est sed quia ita actum notum esse et idem expresse dicit
in reportatis distinctione quadraginta secunda et questi-
tione pro quo tu vides intelligere quod si passio est realiter distinctione
absolute a suo subiecto sequeretur quod esset separabilis ab illo
et ita actu subiectus non esset tale. puto homo non esset actu
risibilis et ea coelestis demonstratio s. h. demonstrare ei q. tu
manitas et risibilitas sunt actu uniusq; quod sunt acta omnia
quod est falsum et contra naturam demonstrationis q. demonstrat
actualem inherenter passionem ad subiectus. quoniam enim haec appetitu-
dines ad actus tam non haec appetitudines ad appetitudines: ex isto
sequeretur qd hoc non est risibilis qz actu separata est ab illo illa
appetitudo. quod est risibilis. qz ista appetitudo est illi unibilis
et ita risibilis et non insolidus quod est contradictione: cum
secundo eadem sententia teneret in quarto sententiap distinctione
in scotus enim pp sua principia scripsit n hoc quod qz illa nullo
modo erat separabilius ne coelus demonstratus s. contingens vide-
retur possit illa esse idem realiter. Ites in ceteris sententiis ha-
bendis in: 2: sententiis vñ: 3: i: q: 3: creatione angelorum an si idem reali-
ter eis angelorum et illa ratio qz ibi deducitur posset reduci ad nos
trahit propositus quoniam respice ibi. Ites ista est ro omnis recte sco-
tistaru et speciale maiorum et doctorum sicut franciscus marco an-
tonius andreae tenent ex emplo eiusdem adducitur hec intentio ar-
sequeatur quo sacerdos non posset confiscare corpum Christi: quoniam qz
de pp: in passione eius s. transmutata in Corpum Christi non si non
fit ut ratione sicut subiecto sic substantias si sic igitur pura substanc-
tia pia non trasubstantiatur quod videtur veritatem habere
pugnare igitur dividendum est qz eadem realiter est suo subiecto
et de entibus autem naturalibus eiusdem cum substantia tran-
substantiatur et consequenter p. 1. qz sit intentio docendi et ex sub-
tilis non disputamus de vero et de falso et ita teneo hanc opposi-
tionem de mente eius qz od passio et subiectum idem sint una
litter. Quoniam ad tertium punctum respondendum est si ad
quoniam tamen ne videatur error aut contradictione in dictis eius et pro-

B. i.

resolutione istius pplexitatis est notandum prout quod scotus b*c*
banc p*s*ictione q*v*bi mali aliquo p*p*rie n*o* cadit disp*at*a:
neq*z* ilam d*erminavit* o*qu*icor s*m* p*ar*unc*o*pp*on*ione*e* alio*u*
m*o* q*u*o*p*hiloso*p*ba*m* a*ut*o*l*es a*ci*p*ed*o*c*o*e*s a*n*imi*c*o*cept*i*o*nes
v*er*bi g*r*i est illud ex n*ib*ilo v*ib*il f*it* sec*un*d*o* est in*te*l*ig*en*t*u*o* q*u*o*q* u*ti*l*it* p*ro*posit*o*e*ad*vers*ari*o*x* p*ri*ma*u*nt*io*
se*g* ad*vers*arios v*it*atio*m* quo f*ec*it d*au*is in*te*l*ig*en*t*u*o* ip*s*
u*o* gol*le*: ge*te*re hoc en*se*pe fac*it* c*o*tra hen*ric*u*m* q*z* maior i*ter*io*s*
sua er*at* impugn*at* hen*ric*u*m* q*u*o*th*om*a* t*ra* ita v*id*end*u* qua*v*ia:
d*icit* et f*ie*sci*em*us su*as* ver*it*ates. Ad p*ri*ma*u*nt*io* d*ico* q*u*
pass*io* est extra e*n*iti*a* sub*iect*i v*bi* est real*r* caus*a* a suo sub*iect*o
s*z* v*bi* n*o* est real*r* causa*a* suo sub*iect*o n*o* est extra e*n*iti*a* sui
sub*iect*i s*z* id*e* illi real*r* et c*on*tin*u*al*r*. q*z* e*od*e*e* esse et ex*n*iti*a* qua*e*
s*ent*ia sub*iect*i et i*st*it cad*e* ex*n*iti*a* et ipsa p*ri*p*ri*a pass*io*: s*z* d*ini*
nis q*z* tr*as*it in*de*pit*u*at*e* d*omi*ne e*n*iti*a* n*o* est extra e*n*iti*a* sc*ip*. et*z*
p*ro* r*one*s e*n*iti*a* ac*ci* esse real*r* et distinct*a* et cu*ara* ab illa n*o*: i*gitur*
minus dep*ed*et ab illo quo*ad* sc*ibili*ta*t*ea*q*u*o* si esse f*al* et ca*u*
ta*o* et difficult*o* cu*ig* s*m* mod*u* lo*qu*edi*o* pass*io* d*r* i*ec*l*r* cast*ari*
aut*a* sub*iect*o aut*a* p*ri*nc*ip*io*u* i*nit*is*ect*o*x* ips*u*s sub*iect*o d*r* e*e* et
extra e*n*iti*a* sub*iect*o*x* et*o* i*nd*endo sc*ot*us i*m* doctr*in*a*o*lio*x* mel*u*
i*u* et*u* d*ivid*it difficult*o*z et sub*st*ili*u*s qua*q* ill*o* d*ixer*it d*u* n*o* t*e*
re pass*io*nes s*z* q*u*o*p*ass*ion*co*x* n*o*ll*o*tes ex hoc difficult*o*te*u*ad*u*.
sc*ot*us vol*u*it difficult*o* arg*u*it*u* h*u* i*nd*redit*u* in*de*o esse pass*io*
nes et ex*n*iti*a* alio*x* r*u*det*u* ad arg*um*en*u* n*o* pos*u*it ill*o* d*icitur*
t*an*q*ue* de*su*ta*s* s*z* q*u*o*p* de*me* aliena q*z* arg*um*en*u*: com*u*ne*u* ind*ic*et*u*
bat r*u*sh*o*ne*u* de*me* c*o*i*u*: Sed i*sta* r*u*sh*o* non est sc*ot*ian*u* in*de*
p*ri*nc*ip*io*u* ip*s* r*u*sh*o* d*icit* d*ico* et hoc est sign*u* q*u*d*e* d*o* mente*u*
ei*o* q*z* n*o* i*st*ud non esse d*o* mente ei*o* poss*u*isse*u* d*r* aut*u* pos*u*er*u*
d*o* i*l* quo*q* neut*ru* pon*u*. Sec*un*d*o* add*u*c*it* ad p*u*nc*iu* r*u*sh*o* en*ce* g*uli*
el*mi* var*re* lib*u*: dist*u*: q*z* ill*o* i*prob*at*u* q*u*o*p* male dat*u* me*do*
i*st*ud non fec*is*set*u* n*o* vel*let* p*ri*p*ri*am dare*u* et*o* d*ico* quod i*st* d*o*
mente*u* eius quod pass*io* est extra e*n*iti*a* sub*iect*o*x* v*bi* est real*r*
ca*u*sa*a* a sub*iect*o*x* s*z* v*bi* n*o* n*o* et ita e*p*posit*o* p*re*d*ict*o*al*is n*o*
a*ff*er*en*s*u* aliquo*x* pass*io*z esse ca*u*sa*a* a suo sub*iect*o*x* s*z* v*bi* sic
est*u* sic*et* et ita n*o* c*o*tra determin*o*ez sup*u*st*u* hit*z* in*sec*undo*u*
p*u*nc*iu*: Pro*re* solutione*u* re*u* dic*it* q*u*d*e* vel*int* exper*ie*re*u* s*ec*und*o*
du*ic* prim*u* q*u*d*e* p*ri*p*ri*u*m* est dup*lex* quodd*u* d*icit* p*ri*p*ri*u*m* extr*in*
sec*um* et*u* est acc*ide*ns*u* inse*per*abile quod con*u*ers*im* pred*ic*ata*u*
de*co*c*ui*us*u* est prop*ri*an*u*: s*icut* cal*id*itas*u* est prop*ri*um*u* ign*u* et*q*

Mis est proprius substantie corporee: illud est proprius intrinse
cuz et est illud quod emanat a principiis speciei: vel ab essentiiali
us cuius est proprius: Secundo est intelligentium quod proprius
sive propria passio posset dici entitas absolute sicut solentur
dicere quod proprium naturae intellectuells est habere intellectum: et voluntatem: que tunc sunt duo extantes absolute alio mo
do ut entitas resperius: sive habilitas: sive aptitudo quedam:

Et secundum quoddam seu auctoritatem dico quod scotus vult
ossidere quod spes intelligibilis potest remanere cessante actuali intellectu
et arguit sic aliupta propositio contra coelestia ab adhuc suis de
prauis non potest esse sic posteriori in natura nisi in priori natura requireretur
necessitas rationis posterioris in natura: istud non negaret dominus bonaentia
in se: scilicet distinxit: sed sic ab eis ex explicata vobis subiecto et propria pas
sione quod ibi est necessitas coegeretur: sed spes intelligibilis est prior
natura actu intelligendi: et in specie intelligibili non est necessitas rationis
actus intelligendi: ergo spes potest remanere cessante actu intelligendi:
minus autem in quantum consistit tota virtus scotus probat: quod intellectus est in no
bius cum ratione nostra non est aut sic in specie intelligibili quod illa naturali ne
cessitate imprimatur a quoque ipsius ipsius ratione ergo sua eximia aut permanen
tia non debet a proprio intentio actu intelligendi secundo statim specie
intelligibili potest actus intelligendi expediri quod non est si desperaret ab
actu intelligendi: non ergo dixit illa probatio in intentione sua vobis subiecto et
propria passione nisi forte loquens vobis subiecto et propria passione
cum ab aliis: sed quos nesciuntur argueret: bene dicta sunt ad auctorita
tes postmodum illa quod est esse de rectu scoti si autem non est dictum scoti
quod in omnibus libris non habet non est auctoritas ad propositum: immo ipsius
libris habet in hoc et non in quarto distinxit. xlviij. q. i. lxxviii scotii: Ut ter
tius enim de multis volebat dicere quod subiectum et propria passio sunt
falsus distinctione: et quod subiectum erat enim modica receptiva passio: sed
non sicut eos erat impossibile: id est recipiens aliquem et continens illud quod secundum
est in actu et potentia rationis ratione deinde apud ipsos est est principium male: quod per di
finitionem non debet negari neque affirmari: et ita non voluntas erat causa
sue voluntatis neque intellectus causa effectuus sue in intellectu: ponitur ergo
duo isti prius subiectum et propria passione causa ratione distinctione et quod
subiectum nullam causitatem habet nisi male aut potentiam aut receptivam:
sed istos arguit scotus sic si subiectum non habet nullam causitatem causa male: non
potest sed non est proprius ipse: neque sicut accidens est principium p
otest quod nullum per se recipiens ratione ipsius. Receptio de beneficiis est possi
bitate sicut est: sed subiectum est per se recipiens principium nullam habentem quoniam potest

Si sine eo esse igitur illa proposicio est contingens toti p*ro*p*ri*a*re* recipi
ens precise habet potentias contradictionis igitur si nulli illaz ne
cessariaz facere necesse est ponere calitatem altam et non nisi ef
ficientem igitur subiectum erit causa efficiens. et ita in actu*re*
sp*ecie* passionis et in potestate q*uo*d recipit illa p*ro*te*ge*r vnum et idem
respectu eiusdem erit actum et potestaz q*uo*d est oppositum dictorum
suo*rum*. et ita non ponit calitatem causae efficiens. realiter ex sua
propria intentione: s*ed* cu*m* principius ipso*r* arguit contra illos q*uo*d
necessitate coguntur con*cedere* quod idem respectu eiusdem sit
i*n* actu et potestate: Ad Quartu*m* dico q*uo*d scotus arguebat sic de
quo magis videtur in esse et non inest neq*ue* de quo minus s*ed* de
subiecto et propria passione q*uo*d consequitur rem ex na*n* rei nec po
test fieri vnum igitur non potest fieri vnu*m* ex ente i*n* o*mn* et ente
real: cum ens r*ati*o*n* no*n* legitur re*m* ex na*n* rei quamvis originer*at*
ex*er*e: et ita r*ati*o*n* princiandi ad intentio*m* est realis et ita habetur
propositum. aut ens r*ati*o*n* et hoc videtur impossibile. aut aggiga
tum et hoc no*n* q*uo*d vniuersale in uno ordine est p*ro*p*ri*a*re* i*n* i*n* voca
bus*an*di: no*n* aggregatio non potest esse per se una ratio. et a parti
ne*q* u*m* r*ati*o*n* p*ro*duc*et*: Ex isto sequitur distinctio realis subiecti
et proprie*m* passionis et in trinsece primo q*uo*d le*qui* i*n* i*n* exempli*m*
cado. secundo concedo passionem i*n* qui subiectum ei rem ex na*n*
tura*m* qui ponio illam esse: posteriori rem natura*m* et ita sequitur ex
natura*m* i*n* i*n* ut si est effectus eius p*hi*los*oph*ie tac*et*: imo argumentaz sco
ti est efficacius. si teneatur de mente eius idem p*ri*etas realis
q*uo*d distinctio realis: tertio quia arguerat ex homine ad bo*m* q*uo*d
contra henricum de gandano ut patet in illa litera: Ad quin*u*
r*ati*o*n* q*uo*d in illa responsione o*qui*itur lux*ur* m*ati*em su*m*: q*uo*d voluit
poner quod forme elementoz no*n* manent actuali*m* et in mixto*m* neq*ue*
s*in* esse remissum neq*ue* s*in* esse intensum neq*ue* secundaz esse con
fraccu*m*: et illud argumentu*m* sic pretendit: ad rem p*ri*maraz respande
tur tripl*r* vno mo*n* q*uo*d passio*m* considerantur secunduz aptitudinez
alio modo secunduz actum: ad propositum: esse diff*er*enciable sine
informabile a quantitate est proprias passio*m* subst*an*cie corpore*m* et
ista non distinguitur a subiecto suo: s*ed* quantitas actualis que
p*ar*te co*uen*it ipsi subst*an*cie corpore*m* est bene distinctia e subst*an*
cie*m* m*ati*: et ab illa separabilis et patitur in fine prime responsionis
s*in* scotuz Distinctione xlii: Secundo videtur quod p*ar*tes ut
detur esse passio*m* subst*an*cie corpore*m* ex trinseca: de qua non est
aut quod distinguitur a subst*an*cia ut supra tac*et*

Si soliditate r̄is ignis posset actu p̄seruas substantiam ignis sine
q̄cā q̄ soliditate. Tertio r̄sidatur q̄ gōtis sit argumentū scoti
illud vñz et vadit cōtra cōmentatorē q̄ arguit a concepsis
a co natus p̄ cōmentatorē et illi nō allegat illud demere ei? Ad
Sextū dico q̄ est notandum q̄ ipse gōtisfredus nolens ipsas
voluntatē eē actiū sue volitionis q̄ ipsa ē mēre receptiva et nō
videt in voluntate q̄ distinctio de voluntate agente et parte lo-
cum hēat sicut dī i collectu agente et possibili. deo necē quod
aliquid aliud a voluntate sit cā volitionis. et rō ē v̄ supra quod
Idē nō p̄tē in actu et potētia respectu eiusdē. Cōtra arguit sco-
tus subiectum est cā effectius passionis et receptus eiusdem ergo
Idē p̄tē esse in actu et potētia eiusdē. Igitur a pari illud nō in-
venit ipsi voluntati. an p̄tē pōtēdo quod sit real'r distinctia et
quo i subiectū recipit ipsam passionē v̄ supra expositum fuit et
ita argumentuz vadit ḥ gōtisfredum. s̄ p̄ hāc r̄fessionem q̄ hoc
nō sufficit ad literam scoti: q̄ scotus dicit et credo v̄l'r quod cē
subiectū respectu passionis sit in actu virtuali et in potētia for-
mali quod aut̄ est in potentia formalis ad aliquid est real'r distinctia
et actus ab illo aliter scotus n̄l heret ḥ gōtisfredum: Ad istud r̄ si
deo dicēdo q̄ in passionib⁹ possitnis et in trisectis dicēdo q̄ ap-
plaudinē actus passionum possitnes dictuntur v̄l'r ridere respectu
r̄sibilitatis. vñc dico q̄ subiectum respectu actus r̄dēdi est in
potētia formalis et i actu virtuali. et ita idē rū eiusdē erit i actu v-
irtuali et potētia formalis: et hoc ē sufficit ad p̄pos. nū. q̄ voluntas
in actu virtuali respectu actus eliciēdi et i potētia formalis respe-
ctu eiusdē actus et ita nō loq̄bar̄ ibi scolus de passionib⁹ apli-
cu finalibus. s̄ loq̄bas de actibus con respōdērib⁹ illis ap̄litudi-
nib⁹: et ita p̄tē qd sit dicēdo ad illud. Ad septimum p̄tē t̄ ex dicto
quod secundum scotu ampliat ḥdictionē passionē esse real'r di-
stinctia a subiecto suo et qd subiectus hēat potētia mēre passiuā r-
spectu illius et id necē est pōtē qd si sit v̄l'r distinctia passio a
suo subiecto quod ēt hēat cōlātē sup ipsam et ita substantia pos-
sit esse in mediatum p̄ncipium sue operatiōs: quod negat a gōtis
gōtisredo et dīlo egidio romāo libro 2. sc̄tētiaz. nō vultus di-
cer q̄ sunt distincta realiter sed statim in positōe eō sequuntur
ilia i numeris ḥ illos: Ad octimum partē mō dicēdo ē ga e i cis
arguit ḥ illos. seq̄f enī necē si passio sit v̄l'r distinctia a subiecto
q̄ sit cā effectua p̄ductiva passionis i mediate: et i mediate esse
seperata eiusdē qm̄ p̄ solā cām māle nō salvabit̄ necessitas p̄pōis

Sed modi et conditionis demonstratiois modo dicendum est ipsa non esse ob
stinet in reali et suo subiecto neque producta in genere tamen, esse et
rursum poneo illam sic reali et distinctae necesse est posse canticum
tamen esse distinctis et quod idem rursum eiusdem sic in actu et in potentia quod
illi negat; et quod substantia possit esse cum effectiva aliacione accidentis
immediate operationis quod ipsi negat et omnia sequuntur ex eorum
principiis: Ad nomine per quod argumentum est transubstantiationis per scoto non est
subiectum et propria passio sunt reali et distinctae et inseparabilis ab
inuisum sequitur quod siquaque fieri transubstantiationis in corpore Christi per
quod esse qualiter est propria passio panis igitur transubstantiationis aut nos
si non ergo separabatur a substantia panis siquaque eius sic sic
igitur non sola substantia panis transubstantiantur quod est per
fidem igitur dicendum est quod est idem realiter cum substantia de isto
per quod dictum sit in prima ratione sicut secundum et in superioribus.

Ad decimum rationem quod loquitur de passionibus actualibus: que sunt
accidentia reali et distinctae quibus secundum aptitudinem sunt idem rea
litas potestis vero nullo modo sunt accidentia quae sunt idem reali et esse sunt
in reali idemperitatem: Ad undecimum dicto quod loquitur secundum
via co-naturaliter quam illam materialiter non tetigit sicut viam suam per igitur
quod de mente scoti est infallibiliter quod subiectum est propria passio
sunt in reali et hoc videlicet esse ex parte de mente sua insimiliter
argumento quod factum in secundo sententiay distillatur quod respondeat
nem questionis. Videlicet enim mirabile sicut quod subiectum est propria
passio sunt duo entia realia realiter absoluta et subiectum sicut pri
us in passione et quod deus non possit unum ab altero separare aut
unum in fine altero separare et ita ne detur distinctione in exclusione
de naturis passionibus posuit illa idemperitatem spectantem in passionibus
materialibus sicut absolute sunt respectu: item pater idem in
sua nati visione et frustatione habentem igitur:

QUAESTIUM ID QUARTUM TULUM
pono quasdam in Conclusione responsivas ad questionem quas
priori sicut ista. Proprium quod apibus extrinsecum vel distinctum
guttur realiter a suo subiecto prodatur. et proprium extrinsecum est
aliquis generis a subiecto suo: ergo distinguuntur realiter ab eo
Conclusio natura: illud quod est sic proprium accidit suo subiecto sed
non in natura accidentis est distinctum realiter a suo subiecto: ergo:

Secundum: exodus passio quod apibus intrinsecum appellatur non dif
fert realiter a subiecto suo probatur sic et naturaliter prius rem
fuerit distinctum a suo posteriore post per divisionem potentiam fieri

Sine quo posteriori nihil ergo substantia distinet realiter a sua passione
enit primus velut ex parte suorum fieri sicut est quod est manifeste
falsum. maior probatur per regulam generaliorem hoc quod quod si ali/
quas sunt efficiuntur substantia et realiter distincta potest deo
sacre patrum fieri posteriori sed cetero naturae est ipso modo essenti
a. si. qz. fundatus invenimus in ratione formalis qualitatibus ab solu
te summa ergo huius modi naturali potest alio respodere nega
do regulam secundum quod probatur illa regulam duplicitate primo sic o
ne agere contingenter sic quod in agendo non potest ob aliquo necessi
tari a hoc viritate producendi utique enim distinctio idem est
et essentialiter ordinatio primo illorum productum potest cessare a predicione
etone secundi quo dicitur erit prius posteriori non ut productio sed
dico etiam huiusmodi ergo sicut dicitur: vices quod licet deus non necessi
tetur absolutus ad productionem aliquid tamen aliquo supposito
ben posset dicitur quod necessitatur: ut postea subiectio necessitatur ad
productionem passionis sed contra si passio et subiectum etiam
distinqueantur unde productio passione erit distincta a producti
one subiecti: postea ergo productione subiecti quare et nos non
poterit subtribere productionem passionis: quia conuenienter videt
qz subiectum productum necessitatem dicitur ad productum passionis
secundo probat id est sic dicitur aliqua sunt essentialiter ordinatae
realiter distincta prius non dependet a posteriori: ista quod sic, le ha
bent quod virtus non dependet ab alio ex quo realiter distinguuntur
puta illud quod est prius ab alio separari vides: separabilitas
non solum provenit ex dependencia sed ex coexigentia. contra. ni
bil necessario coexigitur ad esse aliquius quod non facit ad es
se illius si posterioris nihil facit ad esse prioris igitur Ex
ista conclusione sequitur quod subiectum et propria passio sunt eadem
res. sic quod eadem realiter riantur et eadem existentia existens se
quatur secundo quod propriis causa est causas effectus et phisice
et suo subiecto: quod si sic distingueretur realiter a suo subiecto quod
repugnat conclusioni Terciat dictio se quento ex laudo: si quod
deus non potest facere subiectum sine passione demonstrabili de
eo: nec e contrario: primam partem istius conclusionis probat
franciscus quadrupliciter primo sic nullus veritas per se nota
potest esse dubia: sed si subiectum separetur a passione veritas
verasse per se nota fieret dubia: ergo et cetera. maior pars pr
illius a qua dependet tota certitudo scibilis non potest: ab ei tu
bitatione minor potest quod inapertimis apud passio predicat distinzione

Constat autem quod ista premissa est per se sola demonstratio qd si separatur passio a subiecto non esset per se nota illa premissa sed esset falsa vel dubia ergo relinquatur quod passio p disuina m potest a subiecto separari . et scilicet impossibile est conclusio demonstrativa esse contingens sed si passio possit a subiecto separari conclusio demonstrativa esse contingens patet qz cōsideratio nihil aliud est nisi ppositio in qua passio possit catur de subiecto ergo re: qd autem conclusio demonstrativa non potest esse contingens: probo qz tunc qd conuenit rei existi in potentia sicut et in actu existi non potest esse contingens hoc patet sed de rebus in potentia sunt demonstrationes: ergo tertio sic conclusionem demonstrativam impossibile est esse laetam: sed si passio separatur a subiecto conclusio demonstrativa esse falsa . ista vero est conclusio demonstrationis homo est risibilis: sed si deus separat risibilitatem ipsa esset falsa ergo: et: Quarto sic quid est risibilis: non est nullus qualiter mobilitas faciet tunc arguo sic. a quo cunque potest moueri mobilitas mobilis ab eo potest et solum motu mōtūs motuūs: sed si mobilitas mobilis et eliuere in statu motuūs mouentis destinatur et qz nō est ita mobile nisi ab aliquo motu: nec motuūs est motuūris iū alius in aliis mobilis: si ergo deus potest auferre mobilitatem faciet: ille sed licet quā dicit risibilitas: vel mobilitatem certe non curio de hoc partē potest in auferre quācunqz motuūterez in quoque et a gente: qz si una nō solam diuinam statim illa erit motuū aliquis mobilis: et aliquod mobile erit ab ea mobile: cum deus ergo ipse huius statutum motuūm iū huius mobilis: si faciat istud non esse mobile: nec certatio faciet se ipsum non esse motuū: qz est inconveniens faceret: nō se ipotētez: qz non potētez me uici se cōsiderat.

Se: i: la: a: it: pars conclusiois probatur auctoritate doctoris subtilis in reportatis dist: xl 2: q: 2: in iūsione ad: q: et b: sic dicit: Non est autē potentia aliqua in deo ad p' uicēdūm ens facie r spectū sine alio: qz cum respectus sit necessario elicīus ad aliquid non est possibile fieri sine quecumqz alio p' uicēdūm eo: et termino: id est potentia diuina ne ut spū sit quodcumqz ens sit se de p' uicibile ab ipso ex quo p' z qz illa ppositio si per te falsa: qz loquax potest fa ei si nō se quo libet p' ter illad quod est de essentia suā: qz sua lūmūm et suppono non est de essentia respectus: et nō est possibile r' spectum fieri sine fundamento: et illa ppositio est falsa qz quicquid deus potest cum causa se unda

est hiscra potest sic illa quia fundemtum est causa ex hinc
ea respectus: et hoc propositio qd quicquid deus potest per su
am est in mediis pot per se immediatae tantum credita est.
et infra in respondere ad secundum sic sit. quodcumq; scit passio[n]es
absoluta in esse subiecto suo nihil sicut certitudinaleter. si tamen ut
in puris qd: ut in puris talis passio a subiecto suo oritur.
qd cum accusa prima immediate dependet: pot facere qd ad su
biectum talis passio non sequitur: qd cum ut impluribus deus p
mittit res h[ab]ent p[otes]tas passio[n]es absolutas: idcirco ut sic pot est in
cer nō absolute necessitate: passio autem respe illa qd imperfecta bi
tudine in subiecto pot est necessario scrii de subiecto. vnde qd sic h[ab]et
talem esse in subiecto scilicet unde talis passio necessario potest
seq[ue]re et talis h[ab]et certam scientiam: et qd habilitas dicit respectum nō
pot est fieri sine eo cuius est habilitas: et sic pot dem stracie scientia i
de subiecto: vni in tota geometria nō concludetur aliqua passio ab
soluta: sed p[otes]tas apertu[re]s ei ut necessario includit respectum sic
triangulorum h[ab]ent tres angulos equales duobus respectu: si enim
essent duo recti anguli in actu: nec anguli in actu ad hunc triangula
lo cōveniret illa passio. hoc autem nō est ut verū si intelligatur et
equalitate aequali ad duos rectos: sic est ut alius: p[otes]tas
bus in ithe naturis. Quarta conclusio proprii passio nō
est sibi nodis idem cum sibi subiecto: Istac conclusio probatur
triply primo sic qd aliqua sunt omnibus modis idem et qd dicitur
de uno in primo modo dicendi per se et de alio sed distinctio
subiecti dicitur de subiecto in primo modo dicendi per se. et o si
subiectum et sua propria passio essent omnibus modis idem
distinctio subiecti de ipsa passione dicaretur in primo modo dicendi
p[otes]tas qd est falso in secundo probatur scilicet nullus posterior pot
esse cum sua priori omnibus modis idem: sed qd passio est posterior su
biecto ergo tertio sic qd aliqua sic se habent quod vni in est de
alio ne non trahibile necessario inker illa est aliqua non idemp
titas: si propria passio est demonstrabilis de si h[ab]et et neutrū
estigatur. Quinta conclusio. subiectum et assertus formaliter et sua
passione probatur. qd omne illud qd dicatur de aliquo in secun
do modo dicendi p[otes]tas de eo formaliter ista passio est si h[ab]et
et in secundo modo dicendi p[otes]tas est maior probatur. qd eiusmodi
partis importat non idem p[otes]tas atque alterius se habentium
qd omnia excludunt alium a suo formaliter conceptum in primo modo dic

Et per se sic quo locutus illud dicitur o istius si ab alio forme
latur quod non est idem sibi in primo modo dicendum per se es-
tante a de quarto articulo:

Q. I C AD XII. TITULUM ARTICULUM DUXI. Q
quod respondeo ad rationes in oppositum. Quia prima ratio qd potest esse
causa vel physis a suo subiecto. sed tamen emanat priuata et voluntaria ex
principiis eius: Ad secundam dico qd cocludit distinctione ex
naturali rei quam procedimus ad tertiam assumptionem est falsum: Ad quartam
ratio dico qd potest esse non distinguuntur realiter ab ipso sibi. Ad
quintam negatur prima ad passionem per solario ex distinctione ad pri-
mam: Ad sextam dico qd si maior vel veritate verificatur de eo qd
separabatur in bero: et non aut de eo qd inseparabiliter in be-
ro: Hoc passio subiectio iuxta ad septimum clamatur unius mensura: Re-
sponsus: qd in passione fluit et priuata est suo subiecto. Hoc iuxta di-
stinctionem: ad octimum supponit qd equantes et inaequantes ut
dicunt actu sunt passiones quantum est qd est falso: Vnde dictum actum
sunt propria extirpata: Ad non nam falso est qd omnis passio ha-
bit in quantum passiones substantias suas habentes proprietatem: Ad
decimam dico qd relatio dependet non supponit inter rationes ma-
terie distinctionem qd sit distinctio formalis vel ex natura rei. Et figura
ter: pista mā posset dici qd passiones esse realiter distinctione a suo in-
dicto proprio et adequato est perducere acutus: pba: ut qd rationes
scotiorum solvantur ab aduersariis: et rationes librone solvantur a scotis
ratio: igitur: nulla est determinata et sincera veritas sed unum opinio-
nem si sunt auctoritates proborum ad probandum istius gloriam et tra-
buntur ad illis ad suam sanctissimam: maxima autem scotiorum solvitur bona
ventura in secundo sen. distinctione: 12. articulo primo: qd prius a
ratio tercii argumenti iuxta illa expedit negat: vidi dicit hec ver-
ba qd non est verum quod prius dependet a uno posteriori: aut prius
habet necessariam similitudinem ad posterius: aut quando unum est
prius in uno ordine et posterius in altero: omnia via huc regi-
tur de materia respectu formae et secundum reperiuntur et subiec-
to non per se solum sed etiam obiectum: pari modo secundum solvit
rationes ipsorum: quid finaliter sententiam de hac materia nolo
expromere quippe quia minime dignas sunt corrigendam calcio-
mentorum eorum non solvuntur: Verum tamen video scotiorum caro-
licem magis loqui in extollendo et magnificando dei omnipotenciam:
illa enim magnopere excolenda est ydi nullam latitudine

aspectu contradicit ente quatuor rebus in animo nobis vel
se sunt: quis bene sine magna difficultate simerit de ceteris
veritate habere possumus et sic sit finis questionis huius:

Quæstio alterii soni o monte gallo: Bonum: logicam et
dramam legimus:

Ueretur utru singulare habeat aliquæ proprietates efficiens:
q. quod non ergo: quia proprietas eas non potest esse unica
q. tunc non converteret cum sponte potest esse singulare q.
tunc illa passio non continetur sed proprietas quod est species uni-
versalitatis: sed oppositum: unicuq; accidens aliud contingit et illud
potest non accidens pro passione: sed facit aliquid singulare.
igit et. Littera ista quodcum sit procedit: primo quod utrum breviter
exponam: secundo opinionem communem pertractabo: tertio ad
quodcum est respondere: Quartum ad primum: item. ut est quod in utroque
quodcum posuit duo termini declarabit: primus est li singulare. non est
li proprietas passio: Præceptum est non adum quod sicut est et cum si quis
adum concordem potest accipi dupl. r. uno modo per significato quod est
universalitas quod est quodcum secunda intentionis. Alio modo per illo quod con-
tinetur universaliter. ita singulare potest capi tripliciter quia quodcum
modis est utrum oppositione tot modis est et reliquum per divisionem in
topicis: uno modo per significato quod est quodcum secunda intentionis. o signifi-
cata per hoc non singulare in partio et per hoc non singulare in abstracto.
Alio modo sumitur singulare propter venientiam ab illa intentione
ne singularitas que est aliqua res prime intentionis: nam intentiones
de intentionibus applicantur primis: et hoc secundo modo potest
adum accipi tripliciter: uno modo in quantum est existens et
non includens aliquid accidentis et tale singulare solit an ultius
dici si nul totum: secundo modo sumitur intentionis: invenit enim inclu-
dens non solum existentiam sed alia accidentia circumstanciae
et quantitatem et qualitatem locum et tempus et hanc et modum: et
sic est ens aggregatum et unum per accidentem: tertie. si non est:
singulare ut praescindit ab existentia non entia. si. frater. et con-
tinetur quantum est de se ad existentias. sicut nec entia est
et tale singulare est per se in predicamento et ibil includens pre-
ternaturam speciem et proprietatem ut in dicto est per quod est hoc: tele singulare
potest dici individualium vagum: in hac igitur questione ceperim
singulare per me intentionalem et prout prescindit et existentia

et ab omni ea posteriori. Propter secundus est horum quod
accidens est triplex. quod est commune quicquid nec determina
nat sibi subiectum nec e contra: quo modo albedo est accidens
huiusmodi: et quod iam est accidens propriatum quod sibi deter
minat subiectum et non e contra: sicut animus que determinat
sibi in suum et non e contra: et qui ad amorem est accidens proprium
quod determinat sibi subiectum et e contra: et sic omnia acciden
ta sua a principiis iurisfectis subiecti dicuntur proprium et ia
le vocatur propria passio in proposito sensu ergo questionis
est iste utrum induit uolum vagum habeat aliquas proprias pas
sionem: Quantus ad secundum est una opinio quae est contraria
scilicet quod singulare non habet alias passiones sibi
proprias: hoc autem opinio habet pro fundamento quod singu
lare non est diffinibile distinctio distincta a distinctione si e
ceteri quo i probatur multipliciter primo sic: omnis distinctio est
de perpetuis sed singulare non est perpetuum ergo singulare non
diffinitur: maior pars quod distinctio est medium in distinctione:
demonstrat. o ceterum est de perpetuis: secundo sic: non
distinctio debet converti cum distincto patet sed nullum predic
andum quiditatum est convertibile cum singulari patet quia
insumum predicatum quiditatum est species et eius distinctio
qui quoram neutram est convertibile cum singulari: tertio sic:
omnis distinctio constat ex genere et differentia sed singulare
non habet differentiam sibi propriam igitur non patet distinctio
de singulare habet proprium quod quid est: consequens falso: quia spe
cies indicat tota nescientiam individualium: Quod autem singulare
non habeat alias passiones proprias sibi probatur: primo
sic: omnes habent propriam passionem habet distinctio enim per
quam sicut per medium potest demonstrari de ipso talis pas
sio sed ipsum singulare non potest habere propriam distinctio
nem sicut ostensum est ergo et secundo sic de illo quod habet
proprias passiones potest haberi scientia: sed de singulari non
habetur scientia quia scientia est uolum ergo singulare non
habet passiones. tertio sic: si singulare habet propriam pas
sionem tan inter singularia esset ordo essentialis perfectionis
sicut inter ipsas species: ex eo quod passio excedit aliam imm

perfectione. Quantum ad tertium articulum potest quae con-
clusio res autem coquuntur opiniones: prima sit hoc: singulare
est diffunditur distinctione distinctas distinctione specie. bane
conclusio item ostendit sic: Illud quod est constitutum ex tertiis
minimis et determinante ien ex contrabibili et contrarie po-
te t vere distinari. Seus significare est quod constitutum ex contrabi-
bili et contrahente ergo ipsum possit distinctum i. minus
est manifesta maior ratio probatur quia pro tanto dicitur spe-
cie; distincti conuenienter per suum genus et suam differentiam
quia constitutus ex genere et differentie sicut ex contrabibili et
contrahente secundo sic: Tertius quod predicatur in quo dicit
convertisse de aliquo est eius distinctum: hec si manifeste deca
liquid predica ut inquit et convertibilitas de singulare er-
go singulare habet distinctionem: probatio minoris quia con-
stitutum ex differentia individuali et ipsa natura specifica ita
predicatur ut quid de ipsis singulari sicut constitutum ex gene-
re et differentia de ipsa specie: tertio sic si quiescit de aliquo sin-
gulari quid ita et respondeatur per propriam speciem intellectu-
e non quiescit sed quiescit si respondeatur per constitutum ex
specie et differentia individuali ergo talis constitutum est eius
distinctione: secunda conclusio sit hec singulare habet aliquas pro-
priam passionem distinctam a passione ipsorum enim: hec conclusio
probatur. Illud quod est proprias distinctas habet passiones
distinctas a passionibus animalium alteris et hinc illud sic si
gutare habet distinctionem distinctam a distinctis sp. cui ut
probatum est ergo et proprias passiones: maior; atque quod
est proprias distinctibile habet proprius quod quid est quid est ca-
usam medietate passionem: passio enim quilibet sui et ab eius causa
subjecti sicut a causa immediata secundo sic: Cuiusunque inele-
cti quid converebit iecre preter ea que ponuntur in eti: et cum in eti-
one illud habet tale sibi inherens prepassione sed sic inest quid
quid singulare i probatur quia hec inconveniens est: et hec disti-
nctibilias inest isti singulare ipsa isti homini constitutum r-
egitur: Nec rationes contra primam conclusionem coguntur. Unde
primam enim dicitur quod singulare est perpetuum et incor-
ruptionibile eo modo quo est et in dilectione nominis singulare quia ab
strahit ab existentia distinctiones et sic est perpetuum: res enim
non dicitur corruptibilis nisi in quantum includit existentiam

quia corruptio est mutatio de esse extantibus non esse existen-
tis. Ad secundam proceditur maior et negatur unius cum eius pro-
batione. Ad tertiam dicitur quod omnis diffinitio speciei consistat
ex genere et differentia non tamen omnis diffinitio ab aliore
sic constituitur: quoniam diffinitio individualis non consistit ex ges-
ture et differentia sed ex specie et differentia individuali. Et si
contraboc dicatur quod solus speciei est diffinitio. Dico quod
illius dictum habebit sic intelligi quod solus speciei est que en-
da diffinitio. Singularia enim ita possunt diffiniri non tamquam
querende eorum diffinitiones propter eorum infinitum vel
dicamus quod solus speciei est diffinitio composita ex genere et
differentia specifica. Ad quartam concedo quod quodlibet sin-
gulare habet propriam qualitatem ei cum dicatur quod specie
dicit totam essentiam individualis. Dico quod verum est si consideretur
individualis singularis participat suam speciem essentia en-
ti. In seculo inquantum homo est humeritudo. sed si consideretur
singulare secundum proportionem eius. Si dico quod spe-
cie dicit partem essentie et non totam essentiam: dicit enim co-
trahibile per diffinitionem individualis que simul sumpta
sunt et singulare singularis: unde sicut genus sumptum cum differen-
tia specifica est essentia speciei. sic species summa cum differen-
tia individuali est essentia singularis. Et si contra hoc oblic-
atur quod differentia individualis ex quo est quidam modus
intrinsecus non variet rationem formalem constitutam et per con-
sequens non pertinet ad essentiam individualis. Ad hoc respon-
detur quod scilicet differentia specifica quia conducta ad esse spe-
ciei est de essentia speciei sic differet ista individualis. cuius con-
ducere ad esse individualis est de essentia individuali. Hoc enim sic
se habet differentia specifica respectu speciei. si scilicet habet et diffe-
rentia individualis respectu individuali. et cuz dicitur quod mo-
dus intrinsecus non variet rationem formalem: dico quod et res
rum est intelligendo per rationem formalem rationem speciei:
differentiae enim individuales per hoc quod sunt modi intrinseci. Et si
alterius oblicatur quod modus intrinsecus non est re. cuiusdi-
tate illius cuius est dico quod hoc est falsum ut patet et dicitur.

Ad rationes contra secundam conclusionem respondetur:

¶ prius dico quod non est impossibile ut deus habeat gradus
concio quo de magis potest haberi scimus: ex quo habet
proprietates functiones et operationes de eo demonstrabiles per
rat a dignitatem: nec aliud commune dicimus quod natura
laminas et rami gradus debet sic intelligi quod magis
ratio non est scriptio quandoque ipsius potest haberi: sed
entia propriissime sunt gradus operationes et actiones huiusmodi
in specie naturarum et differentiarum: sed tamen potest conce
di ordinis essentia inter individuum sicut differentiam ipsius
ficiunt sequitur certos gradus perfectionis sicut potest dici quod
differentiam individualis sequitur aliquis gradus perfectio
nis: et sicut non est reperire duas differentias specificas ad quae
se qualiter gradus perfectionis sic potest dici: sicut non
est reperire duas differentias individuales et qualiter perfec
tions: potest aliter dici et meius quod inter individua non est
ordo essentia perfectionis quoniam ad differentiam individu
alem non sequitur aliquis gradus perfectionis a. m. i. q. ei
enatur maxima individua non qualia nec est enunciatur recte quod
una passio excedat aliam in perfectione: cum non se excedat in passione
sicut nec differentiae illozim individuum. verum tamen
est quod passiones que pertinent ab essentiis specierum diffe
renti ab individuali secundum magis et minus perfectum: sicut et
differentiae specificae illarum specierum: Ad argumentum prin
cipale dico quod propriam propter est nomen secunde intentio
nis est equum quia vero modo significat intentionem applicabilem
tali proprietati que sunt a principio speciei et sic est unum quin
que in universaliter potest dici proprius speciei: alio modo sumuntur
eas ut significat intentionem applicabilem proprietatis suae: et
principiis individuali et secundum proprieatum non faciuntur quae
que enuntiatur et rati potest dici proprium individuum. illud ergo quod
est propria passio individus licet non a mea sub proprietate fuit
et quod est propria universalis pertinet tamen in ipso proprio individui fuit.

In pressum Bononiae opera et impensa zentralis carissimi
R. Magistri Iulii Bo. et Empereor Imperatoris Domini Jacobi
ni et Senatus Bononiensis anno. MDCX. Et XVII. die. II. Melli.

